

Odvolací soud dovodil správně, že tomuto předpokladu vyhovuje smlouva ze dne 11. července 1928, označená jako »smlouva svatební«, a to i v oné části, v níž dovolatel spatřuje obyčejnou smlouvu úplatnou. Z obsahu této smlouvy jakož i z vedlejších okolností zjištěných nižšími soudy plyne, že stranám uzavírajícím smlouvu nešlo v pravdě o prodej a kup nemovitostí, jímž se přece má zpravidla prodávajícímu dostati úplaty za zcizené věci, odpovídající alespoň přibližně jich skutečné hodnotě, nýbrž že jim šlo o to, by v úmyslu na manželské spojení žalobkyně a žalovaného uspořádaly jednotnou smlouvou majetkoprávní vztahy manželů jako takových za jejich manželství, a to tak, že z nemovitého jmění, jež přinášela do manželství žalobkyně jednak sama jako vlastnice několika pozemků, jednak jako věno od svých rodičů, jakož i z přínosu žalovaného, z ideální polovice louky, byla, hledíc právě jen k manželskému společenství utvořena majetková základna společná oběma manželům, jež měla býti společně obhospodařována a sloužiti takto za zdroj příjmů k úhradě nákladů na manželské spolužití. Jde tedy o smlouvu mezi snoubenci, pokud se týče v jejich prospěch s třetími osobami, vykazující náležitosti smlouvy svatební podle § 1217 obč. zák. Na této povaze smlouvy nic nemění okolnost, že se nynější strany rozepře, přejímajíce od rodičů žalobkyně jejich nemovitosti, zavázali, že jim vyplatí ujednanou »splátku« 25.000 Kč a že jim budou poskytovat výměnek, neboť toto vzájemné plnění nastupitelů, jež ostatně ve smlouvě není nijak označeno jako úplata za postoupené nemovitosti, neodpovídalo ani zdaleka skutečné hodnotě těchto nemovitostí s příslušenstvím, která tehdy, jak zjištěno, činila 261.900 Kč, a nebylo tedy vpravdě úplatou, která by ze smlouvy činila smlouvu kupní po rozumu § 1053 obč. zák. nebo jinou smlouvu úplatnou, an úmysl stran, jak již řečeno, k sjednání takovéto smlouvy vůbec nesměřoval. Žalobkyně domáhá se proto podle § 1264 obč. zák. právem toho, by svatební smlouva byla zrušena, ano bylo manželství rozvedeno z viny žalovaného.

Čís. 11463.

Správu pozůstalosti (§ 810 obč. zák., § 145 nesp. říz.) jest svěřiti každému dědici, jenž se přihlásí k pozůstalosti a jehož dědické právo jest patřičně vykázano, i když jest takových dědiců více. Pozůstalostnímu soudu nenáleží rozhodovati, který z přihlásivších se a vykázaných dědiců má býti pověřen správou pozůstalosti, nýbrž má svěřiti správu pozůstalosti všem přihlášeným a vykázaným dědicům. Je-li dědiců několik, jsou jejich práva omezena jen stejnými právy spoludědiců a platí tu předpisy o správě společného majetku (§§ 833 a násl. obč. zák.).

Dědic nemůže býti vyloučen ze správy proto, že pro stáří nemůže konati cesty a nebydlí v blízkosti pozůstalostního majetku, aniž proto, že druhý přihlásivší se dědic jest spoluvlastníkem polovice pozůstalostních nemovitostí.

K rozhodnutí o přenechání správy pozůstalosti jest třeba, by soud nejprve rozhodl o přijetí dědických přihlášek.

(Rozh. ze dne 8. března 1932, R I 1004/31.)

Pozůstalostní soud zamítl žádost Josefa Š-a o povolení správy pozůstalostního jmění po zesnulém Ludvíku Š-ovi až do ukončení pozůstalostního řízení a svěřil správu pozůstalosti pozůstalé vdově. Důvod y: Josef Š., prý polorodný bratr zůstavitelův, podáním ze dne 18. září 1931 žádal, by mu byla povolena správa pozůstalostního jmění po zesnulém Ludvíku Š-ovi až do ukončení pozůstalostního řízení, a podáním ze dne 18. září 1931 sdělil, že se pro stáří nemůže k soudu dostavit, a uvádí, že si chce ustanovit pro tuto věc plnomocníka. Pozůstalá vdova Marie Š-ová žádala podáním ze dne 23. září 1931, by jí byla svěřena správa pozůstalostního jmění po jejím manželu Ludvíku Š-ovi, staviteli v T. a odůvodňovala svou žádost tím, že v T. bydlí a že již nyní je spoluvlastnicí jedné polovice nemovitostí patřících do pozůstalosti a že určitě jí připadne jako dědičce z pozůstalosti nárok na další spoluvlastnický díl těchto nemovitostí a že má podle §§ 833, 836 ob. zák. obč. nárok na správu těchto nemovitostí, že jest nutno některé stavby dokončiti, provést vyúčtování, zapravit dospívající směnky, jednati o prodeji nemovitostí patřících do pozůstalosti a že tyto práce může konati jen ten, kdo bydlí v T. Josef Š. jest však stár a podle přípisu ze dne 18. září 1931 nemůže sám konati cesty, nebydlí v T. ani v jeho blízkém okolí. Uváživ to, rozhodl soud, jak svrchu uvedeno. R e k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by řízení doplnil a nově o žádosti rozhodl. Důvod y: Podle § 810 obč. zák. jest dědici, jehož dědické právo jest dostatečně prokázáno, přenechatí obstarávání a správu pozůstalosti. Stejně ustanovení má § 145 nesp. říz., který výslovně odkazuje na § 810 obč. zák. Doslov zákona jest zcela všeobecný a proto jest správu pozůstalosti svěřiti každému dědici, který se k pozůstalosti přihlásí a jehož dědické právo jest patřičně vykázáno, i když jest takových dědiců více. Pozůstalostnímu soudu nenáleží rozhodovati o tom, který z dědiců se přihlásivších, vykázaných má býti pověřen správou pozůstalosti, nýbrž má svěřiti správu pozůstalosti všem přihlášeným a vykázaným dědicům. Je-li dědiců několik, jsou jejich práva obmezena jen stejnými právy spoludědiců a platí tu předpisy o správě společného majetku (§§ 833 a násl. obč. zák.). Dědice nelze vylučovati ze správy, jak činí prvý soud, snad proto, že pro stáří nemůže konati cesty a nebydlí v blízkosti pozůstalostního majetku, neboť jest věcí dědice, jak chce obstarávati správu. Nemůže býti vyloučen ze správy ani proto, že druhá přihlásivší se dědička jest spoluvlastnicí polovice nemovitosti. Správa ve smyslu § 810 obč. zák. a § 145 nesp. říz. může se přirozeně vztahovati jen na pozůstalostní jmění, nikoliv i na ideální části nemovitosti do pozůstalosti nenáležející; ale jen proto, že pozůstalostní nemovitosti jsou ve společném vlastnictví osoby jiné, přihlásivší se dědičky, nemůže býti jen tato oprávněna ke správě. Zamítací

důvod prvního soudu není správný, stěžovatel má nárok na správu pozůstalostního jmění, ač bude-li jeho dědické právo náležitě vykázáno, což se dosud nestalo, neboť v úmrtním zápise není uveden jako polo-rodný bratr zůstavitelův a průkaz o tom nebyl podán. Proto soud rekursní nemohl ihned ve věci samé rozhodnouti a musel usnesení prvního soudu zrušiti a naříditi, jak shora uvedeno. Na prvním soudu bude, aby si vyžádal důkaz o dědickém právu stěžovatelovu a pak znovu rozhodl (srv. rozh. čís. 225, 2164, 3061 a 9892 sb. n. s.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací soud sdílí právní názor rekursního soudu projevený v napadeném usnesení, jenž se shoduje se zákonem; stěžovatelka se tudíž na ně odkazuje a na vývody dovolací stížnosti se k nim připomíná: Rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 1. července 1903, čís. 9462 a ze dne 24. září 1889 čís. 10842 (Glaser Unger 12910 a 2396 nová řada) se stěžovatelka dovolává nemístně, poněvadž v nich šlo o soudní sekvestraci podle § 127, nesp. říz., tedy o jiný předpoklad, a rozhodnutí československého nejvyššího soudu ze dne 8. května 1930, č. j. R I 321/30 (čís. 9892 sb. n. s.), založeno jest na právním názoru, z něhož vychází i napadené usnesení. Nelze přehlédnouti, že nejde o rozhodnutí otázky, komu náleží správa společných nemovitostí, nýbrž správa pozůstalosti. Rozhodnutím o správě pozůstalosti ovšem nemůže stěžovatelka býti dotčena ve svých právech jako spoluvlastnice. Ostatně ani při spoluvlastnictví nemá spoluvlastník představující většinu hlasů právo na výhradnou správu a ostatní spoluvlastníci nejsou z ní vyloučeni, neboť podle § 833 obč. zák. přísluší držba a správa společné věci všem podílníkům zároveň a rozhodující vliv většiny v otázkách řádné správy a užívání může se podle toho projevit jen při rozdílném mínění spoluvlastníků. Ustanovení §§ 43 a 49, nesp. říz. nepřicházejí pro rozhodnutí v úvahu, poněvadž se týkají jen uschování pozůstalostních věcí. Rekursní soud právem vyslovil požadavek, by právo dědické Josefa Š-a bylo vykázáno se zřetelem na výslovné ustanovení § 145, nesp. říz. a nebylo lze, jak míní stěžovatelka, jeho návrh na ponechání správy pozůstalostní pro nedostatek výkazu práva dědického zamítnouti, ježto řízení nesporné ovládáno jest zásadou vyhledávací (§ 2 nesp. říz. platného při vydání napadeného usnesení a 23 nyní platného zákona ze dne 19. června 1931, čís. 100 sb. z. a n.). Nedostatek výkazu dědického práva postrádaného soudem rekursním, jest sice odstraněn, než přes to nejvyšší soud nemůže ve věci samé rozhodnouti, poněvadž soud prvního stolu nerozhodl dosud o přijetí dědických přihlášek. Toho jest pro rozhodnutí o přenechání správy pozůstalosti potřebí a přihláška sama nestačí, neboť soud má výkaz dědického práva zkoumati a teprve přijetím přihlášky je uznává.